

REFERAT Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget d. 03-02-2026

Mødedato Tirsdag d. 03. februar 2026 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 13

Indholdsfortegnelse

BNK Mødekalender 2026-2029 for Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.....	3
BNK Anvendelse af midler fra Naturpuljen.....	5
BNK Revision af delegationsplan.....	7
BNK Introduktion til udvalget om det generelle arbejde med Grøn Trepert.....	8
BNK Orientering om realisering af Grøn Trepert-projekter i 2026 og frem.....	9
BNK Orientering fra udvalgsmedlemmer og administrationen.....	12
Underskriftsark - Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, 3.2.2026.....	13

Punkt 1: BNK Mødekalender 2026-2029 for Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget

00.22.00-G01-3-24

Resume

I henhold til den kommunale styrelseslov § 20 skal økonomiudvalg og hvert stående udvalg træffe beslutning om, hvor og hvornår udvalgets møder skal afholdes.

Administrationen har lavet et forslag til mødeplan.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtager udvalgets mødeplan for 2026-2029.
2. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtager, at møderne - hvor andet ikke besluttes - begynder kl. 15.00.
3. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtager, at møderne - hvor andet ikke besluttes - afholdes på Horsens Rådhus mødelokale 13.
4. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget fremsender mødeplanen til Økonomi- og Erhvervsudvalget/Byrådet til efterretning.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtog indstillingen med den ændring til indstillingens punkt 2, at for de møder, der ligger frem til sommerferien 2026 fastholdes, at møderne starter kl. 15.00, men fra første møde i august 2026 ændres mødetidspunktet, så mødet begynder kl. 9.00.

Lisbeth Torfing deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

I henhold til den kommunale styrelseslov § 20 skal økonomiudvalg og hvert stående udvalg træffe beslutning om, hvornår og hvor udvalgets møder skal afholdes.

Administrationen har lavet et samlet og koordineret forslag til mødeplan for alle udvalg og Byrådet. Forslag til Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets mødeplan indgår heri.

Den fælles mødeplan skal sikre, at der ikke er u hensigtsmæssige sammenfald af mødetidspunkter udvalgene imellem.

Forslaget til mødeplan dækker 2026, 2027, 2028 og 2029.

/BE

Historik

Beslutning, Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, 13. januar 2026:

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget valgte at udsætte punktet.

Mødetidspunktet fastholdes i februar.

Christina Egelund Antonsen deltog ikke i mødet

Bilag

Mødekalender 2026

Mødekalender 2027

Mødekalender 2028

Mødekalender 2029

Punkt 2: BNK Anvendelse af midler fra Naturpuljen

01.05.15-A00-5-18

Resume

Der er under Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget afsat en fast årlig pulje, Naturpuljen, til at understøtte arbejdet med naturforbedringer og skabe bedre adgang til naturen.

Administrationen præsenterer her planerne for disponering af Naturpuljen for 2026 og delvist for 2027 med projekter rundt omkring i kommunen.

Alle projekter opfylder de politisk vedtagne udvælgelseskriterier, der ligger i tråd med visioner og mål i Horsens Kommunes friluftsstrategi og/eller biodiversitetsstrategi.

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkendte i januar 2025 anvendelsen af midler fra Naturpuljen i 2025, der også strækker sig ind i 2026 og 2027.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkender administrationens forslag til disponering af Naturpuljen for 2026.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtog indstillingen med den bemærkning, at anvendelsen af puljen til små tilgængelighedsprojekter venter til efter den 1. april 2026.

Lisbeth Torfing deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Der er afsat en fast årlig pulje, til at gennemføre projekter med naturforbedringer og skabe bedre adgang til naturen.

Det strategiske afsæt for puljen er understøttet af de to kommunale strategier for henholdsvis friluftsliv og biodiversitet.

Udvælgelseskriterier

Modellen har været, at administrationen peger på konkrete projekter på baggrund af politisk fastsatte kriterier.

På Horsens Kommunes hjemmeside har borgerne mulighed for at melde ind med ideer til projekter til Naturpuljen.

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtog den 8. november 2022 et sæt udvælgelseskriterier, som administrationen skal udvælge projekterne på baggrund af og, kriterierne skal desuden understøtte implementeringen af henholdsvis friluftsliv- og biodiversitetsstrategien.

Derudover har Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget på deres møde i januar 2025 besluttet, at muligheden for tilgængelighed for alle skal indtænkes i arbejdet med Naturpuljen. Det er derfor tilføjet som punkt til kriterierne.

Kriterierne for Naturpuljen er:

- udvikle flere friluftsområder og friluftsmuligheder samt understøttende faciliteter
- skabe lettere adgange til, i og mellem friluftsområder
- sikre større samskabelse om friluftsområder og friluftaktiviteter gennem samarbejde og partnerskaber
- udbrede kendskabet til de rekreative områder, der findes inden for og uden for byskilte
- styrke formidling, kommunikation og branding om friluftsområder og friluftaktiviteter
- øge biodiversiteten på kommunalt ejede arealer
- understøtte lokale initiativer, der bidrager til øget biodiversitet hos borgere, virksomheder, institutioner og foreninger

- forbedre naturtilstanden i Horsens Fjord, både land- og vandprojekter
- øge muligheden for tilgængelighed til naturen for alle

Der kommer en sag i foråret 2026, hvor Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget får mulighed for at vedtage udvælgelseskriterier, der kan gælde fra 2027 og frem.

Naturpulje 2026

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkendte i januar 2025 anvendelsen af midler fra Naturpuljen i 2025, der også strækker sig ind i 2026 og 2027.

Naturpuljen i 2026 og delvist 2027 foreslås at blive fordelt, som vist i tabellen nedenfor.

Der er tale om estimater for de enkelte projekter, der i praksis kan vise sig billigere eller dyrere. For at sikre en vis fleksibilitet, kan der i mindre omfang flyttes midler rundt mellem de forskellige projekter.

Nr.	Projekt	Budget, kr.	
		2026	2027
1	Gudenåplanen, et fælleskommunalt samarbejde	120.000	-
2	Destinationsprojekter Endelave og Horsens Fjord	70.000	70.000
3	Havsamarbejdet, et fælleskommunalt samarbejde om bedre havmiljø i Kattegat	140.000	145.000
4	Små tilgængelighedsprojekter	50.000	-
5	Naturpark Gudenå	560.000	-
6	Fonden Ren Horsens Fjord	500.000	-
7	Parkeringsplads Ådalen 5, Voervadsbro	60.000	-
	Ikke-disponerede midler	-	1.285.000
	I alt	1.500.000	1.500.000

Nærmere beskrivelse af de enkelte projekter og status for tidligere års projekter fremgår af bilag. Her beskrives det også, hvordan der er indtænkt tilgængelighed i de projekter i Naturpuljen, der har karakter af anlæg.

Der er beregnet afledt drift på ca. 7.500 kr. forbundet med de oplyste projekter.

/FHL

Bilag

Bilag 2_status tidligere puljer

Bilag 1 Naturpuljen 2026

Punkt 3: BNK Revision af delegationsplan

00.16.00-P20-16-25

Resume

Delegationsplanen indeholder en samlet oversigt over, hvilke typer af handlinger og afgørelser, som Byrådet delegerer til fagudvalgene og administrationen.

Med denne sag fremlægges en revideret delegationsplan for Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets område, der bl.a. er tilpasset Styrelsesvedtægten 2026-2029, som Byrådet vedtog den 24. november 2025.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget indstiller den reviderede Delegationsplan 2026 for udvalgets opgaveområde til Byrådets godkendelse.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtog indstillingen med følgende ændringer:

Delegationsplanen ændres, så Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget orienteres i forbindelse med egentlige informationskampagner.

Delegationsplanen ændres, så Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget orienteres i forbindelse med tilsyn, der har givet anledning til politianmeldelser eller lignende.

Lisbeth Torfing deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Byrådet har ansvaret for afgørelser, der træffes om kommunens anliggender og over for kommunens borgere. I medfør af Styrelsesloven kan Byrådet delegere ansvaret til fagudvalg og administration.

Delegationsplanen beskriver de delegationer, som Byrådet giver til fagudvalgene og administrationen. Delegationsplanen revideres hvert andet år.

Den nye delegationsplan er tilpasset Styrelsesvedtægten 2026-2029 for Horsens Kommune, som Byrådet vedtog den 24. november 2025. Styrelsesvedtægten beskriver bl.a. de enkelte fagudvalgs opgaver.

Foruden tilpasningen til de nye udvalg på teknik- og miljøområdet er der i den reviderede plan foretaget en række justeringer, bl.a. for at harmonisere delegationsplanerne mere på tværs af kommunens fagudvalg samt som følge af ny lovgivning. Herudover er der foretaget ændringer, for at give et bedre overblik og tydelighed i delegationsplanen.

Den reviderede delegationsplan skal behandles i fagudvalgene og herefter godkendes i Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Der er både vedlagt versioner med og uden ændringsmarkeringer.

/JMC

Bilag

BNK uden ændringsmarkeringer

BNK med ændringsmarkeringer

Punkt 4: BNK Introduktion til udvalget om det generelle arbejde med Grøn Trepert

01.18.00-A00-1-24

Resume

Der gives en generel introduktion til udvalget om Grøn Trepert, bl.a. om arbejdet i de lokale treparter, Kystvandrådet samt omlægningsplanen for Horsens Kommune.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Lisbeth Torfing deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget får en generel introduktion til arbejdet med Grøn Trepert i Horsens Kommune.

Slides til introduktionen er vedlagt. De kan blive opdateret frem mod præsentationen på mødet.

/FHL

Bilag

Introduktion til BNK - februar 2026.pptx

Punkt 5: BNK Orientering om realisering af Grøn Trepert-projekter i 2026 og frem

01.18.00-A00-1-24

Resume

I medfør af aftalen om Grøn Trepert blev der i 2025 udarbejdet en omlægningsplan for Horsens Kommune, der blev godkendt af Byrådet i december.

Denne sag beskriver administrationens arbejde, med at realisere omlægningsplanens projekter.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Lisbeth Torfing deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Med aftalen om Grøn Trepert fik kommunerne i 2025 til opgave at udarbejde omlægningsplaner i regi af lokale treparter.

De lokale treparter er samarbejdsorganer og består af repræsentanter fra kommuner, landbruget, Danmarks Naturfredningsforening og Naturstyrelsen.

Horsens Kommune er medlem af to lokale treparter, henholdsvis Randers Fjord og Horsens Fjord. I Horsens Fjord-treparten har Horsens Kommune rollen som formands- og sekretariatskommune.

De lokale treparter udarbejdede i løbet af 2025 forslag til omlægningsplaner. Omlægningsplanerne viser vejen til at indfri de centralt fastsatte mål for kvælstofreduktion samt mest mulig udtagning af lavbundsjord, med henblik på at reducere CO₂-udledningen. Dertil har de lokale treparter arbejdet med arealer til natur og skovrejsning.

Planerne omfatter forskellige typer af omlægningsindsatser, bl.a. udtagning af kulstofrige lavbundsjord, vådområder, minivådområder (tekniske anlæg), skovrejsning og ekstensivering (ophør af landbrugsdrift på arealet). Planerne er dynamiske kataloger over mulige projekter, der løbende justeres og opdateres i takt med ny viden og dialog med lodsejere. Hertil kommer, at lodsejerne selv kan søge støtte til omlægning på deres arealer og disse vil blive tilføjet omlægningsplanerne.

Byrådet principvedtog den 16. december 2025 omlægningsplanen for Horsens Kommune, dvs. en godkendelse af, at der arbejdes videre med de projekter i omlægningsplanerne, der er inden for egen kommunegrænse.

Opgaven i 2026 og frem

Nøgleopgaven for de kommende år bliver at realisere projekterne i omlægningsplanen. Dertil skal omlægningsplanerne løbende opdateres, så nye projekter kommer ind, hvis andre udgår. Treparternes arbejde fortsætter således, med det primære fokus at understøtte fremdrift i realiseringen.

Projekterne i Horsens Kommune er primært vådområde- og lavbundsprojekter, som Horsens Kommune og Naturstyrelsen er projektleder for. I alt er der ca. 40 af denne type projekter i omlægningsplanen for Horsens Kommune. Disse projekter handler grundlæggende om at vådlægge arealer og afskære dræn, så drænvand ledes til overrisling og rensning. Både for at mindske kvælstofudledning til vandløb og fjorde samt for at mindske udledningen af CO₂.

Administrationen er i dialog med Naturstyrelsen og nabokommuner om fordelingen af projektlederrollen. Forventningen er, at Naturstyrelsen kan tage nogle af Horsens Kommunes projekter og, at nogle projekter over kommunegrænsen vil blive ledet af en anden kommune.

Der arbejdes i øjeblikket med, hvor mange projekter administrationen igangsætter i 2026. Et foreløbigt bud er, at Horsens Kommune kan søge forundersøgelse på 10-15 projekter i 2026.

Dertil kommer to igangværende projekter, hvor forundersøgelsen er gennemført (Julianelyst og Nebel Bæk) samt Søvind Bæk vådområdeprojekt, der afventer forundersøgelsestilsagn.

Projekterne er typisk langvarige og tager erfaringsmæssigt mindst fem år - og ofte længere - at gennemføre. Nogle af de mindre projekter kan forventeligt gennemføres på kortere tid.

Første fase er en ansøgning om forundersøgelse til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. I forundersøgelsen indgår en teknisk forundersøgelse af bl.a. kvælstofeffekt, beskyttet natur, terrænforhold og drænforhold.

Derudover indgår en ejendomsrettet forundersøgelse af bl.a. ejendomsforhold og lodsejernes ønsker til kompensation, så projektets realiserbarhed og økonomi kan vurderes. Hvis forundersøgelsen er positiv, skal styrelsen ansøges om realiseringstilsagn. Herefter foregår processen med bl.a. jordfordeling, myndighedsbehandling, præcis udformning af projekt, udbud til entreprenør og i sidste ende tiltag i marken.

Realiseringen sker ud fra princippet om frivillighed, hvor den enkelte lodsejer selv bestemmer over sin medvirken i projekterne. Den hidtidige erfaring har været, at en del projekter ikke kan realiseres grundet manglende lodsejeropbakning. Dette vil muligvis ændre sig med initiativer og aftaler i regi af Grøn Trepert.

Ny model for kvælstofregulering

I december 2025 blev en national politisk aftale om en ny kvælstofreguleringsmodel præsenteret.

Aftalen indebærer en hårdere regulering i forhold til, hvor meget kvælstof lodsejerne må udlede. Hver lodsejer får en udledningskvote, der bl.a. afhænger af, om marken ligger i et område, der har et stort behov for at nedbringe kvælstofmængden til det nærliggende vandløb og kystvand.

Den nye regulering skal medvirke til at forbedre miljøtilstanden i vandmiljøet og kan derudover motivere lodsejere til at gå med i projekter. Samtidig kan lodsejerne se ind i, at markreguleringen gradvist bliver mindre i takt med, at der sker en arealomlægning i deres område.

Organisering

Horsens Kommune har gennem flere år realiseret vådområdeprojekter. Der skal dog væsentligt mere fart på realiseringen i de kommende år.

Administrationen er i gang med at opbygge et team, der får ansvaret for at gennemføre projekterne i regi af Grøn Trepert. I den forbindelse pågår arbejdet med nyansættelser samt opkvalificering af nuværende medarbejdere.

Udover opgaven med at gennemføre konkrete projekter, betyder aftalen om Grøn Trepert også en stigning i antallet af myndighedsopgaver. Det er bl.a. natur- og miljøvurderinger og ved ansøgninger om skovrejsning, dispensationer fra naturbeskyttelsesloven m.v.

Administrationen arbejder tæt sammen med nabokommunerne, bl.a. om håndtering af forskellige barrierer, udformningen af udbud, projekter der krydser kommunegrænser m.v.

Generel økonomi til arbejdet med grøn trepart

Med de nationale aftaler om Grøn Trepert er der afsat midler til kommunernes generelle arbejde med bl.a. omlægningsplan, projekter og lodsejerdialog.

Horsens Kommune forventes på nuværende tidspunkt at modtage ca. 4 mio. kr. samlet set i perioden 2025-2032 til de administrative opgaver. Det svarer til ca. 0,5 mio. kr. om året.

Dertil er der etableret en statslig pulje på 10 mio. kr., til sikring mod kommunernes økonomiske risici, som kommunen kan ansøge, hvis et vådområde- eller lavbundsprojekt må opgives i realiseringsfasen.

Endelig får kommunerne tilskud fra Staten og EU, til at gennemføre konkrete projekter.

Økonomi til konkrete projekter i Horsens Kommune

Kommunerne kan søge Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø om midler til at gennemføre vådområde- og lavbundsprojekter.

Et meget foreløbigt skøn er, at de 26 projekter fra omlægningsplanen, som Horsens Kommune forventeligt vil være projektleder på, i alt vil koste 60-120 mio. kr. over en periode på 7-10 år. Dette er både inklusiv udgifter til rådgivere, entreprenører og kommunens medarbejdere.

Det er dog vanskeligt at estimere tidsforbrug og udgifter til projektarbejdet, så det er behæftet med stor usikkerhed. Det skyldes bl.a. de forskellige risici i projekterne.

Når kommunen får en bevilling, går en stor del af midlerne til rådgiver og entreprenører og resten til at dække udgifter til kommunens medarbejdere.

Ved gennemførelse af projekter, hvor kommunen har projektledelsen, vil en projektmedarbejder forventeligt blive dækket 80-90 pct. af eksterne midler.

Når Staten eller nabokommune har projektledelsen, vil Horsens Kommunes deltagelse ikke være finansieret. Myndighedsarbejdet er heller ikke dækket af eksterne midler.

Administrationen vil senere på året informere mere indgående om økonomien til realisering af Grøn Trepert-projekterne.

Når Horsens Kommune får tilsagn til en forundersøgelse eller realisering, er det kommunens ansvar at lægge pengene ud. Indtægten kommer således ikke samme år som udgiften. Dette påvirker kommunens likviditet. Midlerne indgår forventeligt som anlæg i kommunens økonomi.

Der vil løbende blive fremlagt bevillingssager for Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget og Byrådet i takt med, at Horsens Kommune får godkendt konkrete projekter af Staten.

/FHL

Punkt 6: BNK Orientering fra udvalgsmedlemmer og administrationen

00.01.00-G01-309-25

Resume

Orientering fra udvalgsmedlemmer og administrationen.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Slide fremvist på mødet medsendes referatet.

Lisbeth Torfing deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Orientering om:

- Grundvandsbeskyttelse

/BE

Bilag

BNK feb 2026 Grundvandsbeskyttelse orientering.pdf

Analyse-af-reguleringsmuligheder-for-beskyttelse-af-drikkevandet-saarbare-grundvandsdannende-omraader.pdf

Punkt 7: Underskriftsark - Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, 3.2.2026

00.13.06-P35-8-25

Resume

Underskrift af beslutningsprotokol.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkendte beslutningsprotokollen.

Lisbeth Torfing deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

For at godkende og underskrive beslutningsprotokollen, skal mødedeltagerne klikke på "godkend".